มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพขนส่งชุมชน สาขาบริการขนส่งผู้โดยสาร อาชีพผู้ขับขี่รถทัวร์โดยสาร

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพขนส่งชุมชน สาขาบริการขนส่งผู้โดยสาร อาชีพผู้ขับขี่รถทัวร์โดยสาร

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

รถโดยสารไม่ประจำทางมีบทบาทในการเดินทางในระยะสั้น ทั้งการท่องเที่ยวในลักษณะเป็นหมู่คณะ หรือด้วยวัตถุประสงค์เฉพาะกิจ เช่น การทัศนศึกษา ประชุมสัมมนา และการท่องเที่ยวของกลุ่มทัวร์จากต่างประเทศ จากการเติบโตของธุรกิจรถโดยสารไม่ประจำทาง หรือรถทัวร์ที่แม้ว่าจะมีการเติบโตและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ แต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงพบข้อจำกัดในการพัฒนาธุรกิจสาขานี้ เนื่องจากเป็นงานบริการที่ต้องอาศัยถนนเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อนงาน ปัญหาเรื่องอุบัติเหตุจึงยังคงมีอยู่ซึ่งส่งผลกระทบทั้งต่อผู้ใช้บริการ ผู้ประกอบการ ผู้ใช้ถนนสัญจรอื่นๆ ดังนั้นการพัฒนาธุรกิจรถโดยสารไม่ประจำทาง หรือรถทัวร์ให้เติบโตได้อย่างยั่งยืน มีสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญอยู่ 2 ประการหลักคือ คนขับ และตัวรถ เพื่อให้เกิดความมั่นใจของผู้ใช้บริการในด้านความปลอดภัยและความเชื่อมั่นในคุณภาพการให้บริการ

พนักงานขับรถทัวร์โดยสารต้องเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ 2 รถทัวร์โดยสารไม่ประจำทาง หรือรถ 30 ซึ่งมีขนาดของรถตั้งแต่ 8-15 เมตร ซึ่งนอกจากจะขับขี่ยานพาหนะเพื่อพาผู้โดยสารไปถึงจุดหมายปลายทางอย่างปลอดภัย ตรงเวลา พร้อมกับเคารพกฎจราจรอย่างเคร่งครัดแล้ว พนักงานขับรถทัวร์โดยสาร ยังควรสามารถตรวจสอบยานพาหนะที่ใช้ให้อยู่ในสภาพดี รวมทั้งควรทราบวิธีการซ่อมแซมรักษายานพาหนะเบื้องต้น ควรมีความรู้ด้านกฎหมายจราจรเป็นอย่างดี รวมถึงความรู้เรื่องเส้นทางการเดินรถอีกด้วย

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ทบทวนครั้งที่ 1 : 2566

6. ครั้งที่

ครั้งที่ 1: 2557

ทบทวน ครั้งที่ 1 : 2566

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

ทบทวนกรอบ 8 ระดับ

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพขนส่งชุมชน

สาขาบริการขนส่งผู้โดยสาร

อาชีพผู้ขับขี่รถทัวร์โดยสาร ระดับ 3

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
111	ตรวจสภาพความพร้อมของรถและอุปกรณ์ต่างๆก่อนออกรถ
121	เตรียมพร้อมก่อนออกรถ
122	ขับรถถูกกฎจราจรและความปลอดภัย
131	การจัดการอุบัติเหตุและแก้ไขปัญหาฉุกเฉิน
141	สื่อสารกับผู้โดยสาร

143	การดูแลผู้โดยสาร
144	การจัดการสัมภาระ (กรณีไม่มีเด็กประจำรถ)

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพขนส่งชุมชน สาขาบริการขนส่งผู้โดยสาร อาชีพผู้ขับขี่รถทัวร์โดยสาร ระดับ 3

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีทักษะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดไว้แล้ว สามารถแก้ปัญหาพื้นฐานที่พบเป็นประจำ โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎี เครื่องมือและข้อมูลพื้นฐานภายใต้การควบคุมและแนะแนวของผู้บังคับบัญชา
เป็นผู้ที่มีสมรรถนะการทำงานใช้ทักษะเฉพาะทางปฏิบัติในการขับรถทัวร์โดยสารให้ถึงจุดหมายโดยปลอดภั

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ 2 รถสำหรับขับรถบรรทุกที่มีน้ำหนักรถ และน้ำหนักบรรทุกรวมกันเกินกว่าสามพันห้าร้อย กิโลกรัม หรือสำหรับขับรถโดยสารที่ใช้ขนส่งผู้โดยสารเกินกว่ายี่สิบคน

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

พนักงานขับรถทัวร์โดยสาร

หมายเหตุ : (ข้อแนะนำเฉพาะสำหรับคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

N/A

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

111 ตรวจสภาพความพร้อมของรถและอุปกรณ์ต่างๆก่อนออกรถ
121 เตรียมพร้อมก่อนออกรถ
122 ขับรถถูกกฎจราจรและความปลอดภัย
131 การจัดการอุบัติเหตุและแก้ไขปัญหาฉุกเฉิน
141 สื่อสารกับผู้โดยสาร
143 การดูแลผู้โดยสาร
144 การจัดการสัมภาระ (กรณีไม่มีเด็กประจำรถ)

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาศักยภาพของคนขับรถทัวร์ให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยเป็นที่ยอมรับในระดับสากล	1	ปฏิบัติงานขับขี่ให้มีความปลอดภัยได้มาตรฐานอาชีพ	11	เตรียมรถให้พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย
			12	ขับรถถึงจุดหมายโดยปลอดภัย
			13	จัดการและรับมือกับภาวะฉุกเฉิน
			14	ให้บริการผู้โดยสารด้วยใจ (service mind)

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
11	เตรียมรถให้พร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย	111	ตรวจสภาพความพร้อมของรถและอุปกรณ์ต่างๆ ก่อนออกรถ	1111	ดูแลตรวจสภาพห้องเครื่องยนต์
				1112	ดูแลตรวจสภาพระบบระบายความร้อน
				1113	ดูแลตรวจสภาพระบบไฟฟ้า
				1114	ดูแลตรวจสภาพระบบล้อและช่วงล่าง
				1115	ดูแลตรวจสภาพระบบระบายอากาศ
				1116	ดูแลตรวจสภาพทั่วไป
12	ขับรถถึงจุดหมายโดยปลอดภัย	121	เตรียมพร้อมก่อนออกรถ	1211	สภาพความพร้อมของตัวคนขับ
				1212	สำรวจรอบรถ
				1213	ตรวจสอบความพร้อมภายในห้องคนขับและห้องโดยสาร
		122	ขับรถถูกกฎจราจรและความปลอดภัย	1221	ออกรถ
				1222	ขับรถถูกต้องตามวิธีการขับรถปลอดภัย
				1223	ปฏิบัติตามป้าย,เครื่องหมายจราจรหรือสัญญาณจราจร
				1224	พฤติกรรมการขับรถ (สมาธิ อารมณ์ น้ำใจต่อเพื่อนร่วมทาง)
				1225	หยุดรถที่ตำแหน่งที่กำหนดเพื่อรับและส่งผู้โดยสารได้อย่างปลอดภัย
				1226	การใช้แผนที่และเครื่องนำทาง (ถ้ามี)
13	จัดการและรับมือกับภาวะฉุกเฉิน	131	การจัดการอุบัติเหตุและแก้ไขปัญหาฉุกเฉิน	1311	แจ้งหน่วยที่เกี่ยวข้อง
				1312	ใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัย
				1313	วางอุปกรณ์สัญญาณเตือนอุบัติเหตุ

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
13	จัดการและรับมือกับภาวะฉุกเฉิน	131	การจัดการอุบัติเหตุและแก้ไขปัญหาฉุกเฉิน	1314	สำรวจความเสียหายของยานพาหนะและจำนวนผู้ประสบเหตุ
				1315	เคลื่อนย้ายรถ (กรณีรถเสีย)
14	ให้บริการผู้โดยสารด้วยใจ (service mind)	141	สื่อสารกับผู้โดยสาร	1411	แจ้งเตือนผู้โดยสาร
		143	การดูแลผู้โดยสาร	1431	ควบคุมพฤติกรรมผู้โดยสาร
				1432	ช่วยเหลือผู้โดยสารที่พิการหรือมีความต้องการพิเศษ
		144	การจัดการสัมภาระ (กรณีไม่มีเด็กประจำรถ)	1441	ช่วยเหลือผู้โดยสารยกสัมภาระ
				1442	การจัดเรียงสัมภาระ และตรวจนับจำนวนสัมภาระ
				1443	การนำส่งคืนสัมภาระที่ลืมทิ้งไว้

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 111

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ตรวจสภาพความพร้อมของรถและอุปกรณ์ต่างๆก่อนออกรถ

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

พนักงานขับรถทัวร์โดยสารระดับทักษะอาชีพเฉพาะทาง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้ที่สามารถดูแล ตรวจสอบสภาพความเรียบร้อยภายของรถยนต์และอุปกรณ์ต่างๆ ให้มีความพร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

พนักงานขับรถทัวร์โดยสาร

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

8331 Bus and Tram Drivers (ISCO-08)
8323 Bus and Tram Drivers (ISCO-88)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1111 ดูแลตรวจสภาพห้องเครื่องยนต์	1.1 ตรวจดูระดับน้ำมันเครื่องและเติมให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม 1.2 เติมน้ำมันเครื่องให้อยู่ในระดับที่ปกติตามที่กำหนดไว้คู่มือได้ (กรณีที่น้ำมันลดลงกว่าระดับปกติ) 1.3 ตรวจดูรอบการเปลี่ยนถ่ายของเหลวทั้งหมดได้ 1.4 ตรวจดูระดับน้ำฉีดกระจกและเติมให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม 1.5 ตรวจดูสายพานอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการปฏิบัติงาน
1112 ดูแลตรวจสภาพระบบระบายความร้อน	2.1 ตรวจดูและเติมน้ำหม้อน้ำให้อยู่ในระดับที่ปกติตามที่กำหนดไว้คู่มือได้ (กรณีที่น้ำลดลงกว่าระดับปกติ) 2.2 สังเกตรอยรั่ว คราบน้ำที่เกิดจากการรั่วของหม้อน้ำและท่อยางได้ 2.3 สังเกตการแตกหัก ชำรุด และการทำงานของพัดลมหม้อน้ำที่ผิดปกติได้	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการปฏิบัติงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1113 ดูแลตรวจสภาพระบบไฟฟ้า	3.1 ตรวจดูระดับน้ำกลั่นและเติมให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมตามคู่มือ 3.2 ตรวจดูความเรียบร้อยของสายไฟให้พร้อมใช้งาน 3.3 ตรวจดูความพร้อมใช้งานของฟิวส์และเปลี่ยนได้ถูกต้อง 3.4 ตรวจดูไฟสัญญาณให้พร้อมใช้งาน และเปลี่ยนในเบื้องต้นได้	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการปฏิบัติงาน
1114 ดูแลตรวจสภาพระบบล้อและช่วงล่าง	4.1 ตรวจดูความดันลมยางและเติมลมให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม 4.2 ตรวจดูสภาพของดอกยาง การสึกหรอกผิดปกติ หรือรอยขาดทะลุได้ 4.3 ตรวจดูรอยรั่วซึมและคราบน้ำมันบริเวณช่วงล่างได้ 4.4 ตรวจดูสภาพเบรก สายลมเบรก เบรกมือ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน 4.5 ตรวจดูสภาพระยะฟรีของคันเหยียบเบรกและคลัชให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในคู่มือได้	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการปฏิบัติงาน
1115 ดูแลตรวจสภาพระบบระบายอากาศ	5.1 ตรวจดูการทำงานของระบบระบายอากาศได้	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการปฏิบัติงาน
1116 ดูแลตรวจสภาพทั่วไป	6.1 ตรวจดูความสะอาดรถให้สะอาดอยู่เสมอ 6.2 ตรวจดูความเรียบร้อยของประตูกระจก หน้าต่างรถ ต้องปิดเรียบร้อยก่อนออกรถ 6.3 ตรวจดูเข็มขัดนิรภัยให้พร้อมใช้งาน 6.4 ตรวจดูห้องโดยสารให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้โดยสะดวก เรียบร้อย ปลอดภัย 6.5 ตรวจดูความพร้อมใช้งานของอุปกรณ์ความปลอดภัย และยางอะไหล่	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ความสามารถในการตรวจตราอย่างรอบคอบ
2. ความสามารถในการสังเกตความผิดปกติของรถ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษารถยนต์เบื้องต้น

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ใบบันทึกรายการจากการสังเกต
2. ใบบันทึกความคิดเห็นของหัวหน้างาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์และหรือ
2. แบบทดสอบความรู้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินประเมินความรู้ โดยใช้การทดสอบด้วยแบบทดสอบ และการสัมภาษณ์
2. การประเมินผลการปฏิบัติงานใช้การประเมินจากการสังเกต และใบบันทึกความคิดเห็นจากหัวหน้างาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การตรวจดู ได้แก่ การตรวจสอบ ดูสภาพ สังเกต หาความผิดปกติ ตลอดจนสัญญาณเตือนบนหน้าปัทม์
2. ห้องเครื่องยนต์ ได้แก่ ห้องเครื่อง อุปกรณ์ต่างๆ ในห้องเครื่อง
3. ระบบระบายความร้อน ได้แก่ หม้อน้ำ หม้อพัก ท่อยางพัดลมหม้อน้ำ
4. ไฟสัญญาณ ได้แก่ ไฟเลี้ยว ไฟถอย ไฟเบรก ไฟฉุกเฉิน ไฟด้านข้าง ไฟส่องสว่าง ไฟเตือนสัญญาณหน้าปัท แตร
5. ระบบล้อและช่วงล่าง ได้แก่ ล้อ ยางรถยนต์ ยางอะไหล่ ความดันลมยาง สภาพกระทะล้อ สภาพน็อตล้อระบบเบรก/ห้ามล้อ ระบบช่วงล่าง โช๊คอัพ คลัช
6. ระบบระบายอากาศ ได้แก่ แอร์คอนดิชั่น พัดลมแอร์ ท่อแอร์ พัดลม ช่องลม เป็นต้น
7. ของเหลว ได้แก่ ของเหลวทั้งหมดของรถยนต์ เช่น น้ำมันเครื่อง น้ำมันเกียร์ น้ำมันเบรก น้ำมันคลัช น้ำมันพวงมาลัยพาวเวอร์ น้ำมันเฟืองท้าย
8. สภาพทั่วไป ได้แก่ ความสะอาด ความพร้อมใช้งานของอุปกรณ์ต่างๆประจำรถ ความเรียบร้อยของประตู หน้าต่าง
9. อุปกรณ์ความปลอดภัย ได้แก่ ค้อนทุบกระจก ถังดับเพลิง และประตูฉุกเฉิน
10. เข็มขัดนิรภัย ได้แก่ เข็มขัดนิรภัยประจำที่นั่งคนขับ และเข็มขัดนิรภัยประจำที่นั่งผู้โดยสาร
11. ความพร้อมใช้งาน ได้แก่ มีอยู่ ไม่ชำรุดเสียหาย และใช้งานได้ทันที

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

การสังเกตหน้างาน หรือการสาธิตการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 121

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เตรียมพร้อมก่อนออกรถ

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

พนักงานขับรถทัวร์โดยสารระดับทักษะอาชีพเฉพาะทาง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้ที่สามารถขับรถถึงจุดหมายได้อย่างปลอดภัย

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

พนักงานขับรถทัวร์โดยสาร

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

8331 Bus and Tram Drivers (ISCO-08)
8323 Bus and Tram Drivers (ISCO-88)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. พ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522
2. พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522
3. กฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2554

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1211 สภาพความพร้อมของตัวคนขับ	1.1 มีความพร้อมในการขับรถ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ	แฟ้มสะสมผลงาน
1212 สำรวจรอบรถ	2.1 เดินสำรวจรอบรถอย่างน้อย 1 รอบ จนแน่ใจว่าสามารถออกเดินทางได้อย่างปลอดภัย	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการปฏิบัติงาน
1213 ตรวจสอบความพร้อมภายในห้องคนขับและห้องโดยสาร	3.1 ตรวจดูจนแน่ใจว่าอุปกรณ์ต่างๆในห้องคนขับและห้องโดยสาร อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ความสามารถในการตรวจตราอย่างรอบคอบ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษารถยนต์เบื้องต้น

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ใบรับรองการตรวจสุขภาพร่างกายและสภาพจิตประจำปี จากสถาบันทางการแพทย์

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. บันทึกการสังเกตหน้างาน หรือ
2. แบบบันทึกการสาธิตการปฏิบัติงาน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินประเมินความรู้ โดยใช้การทดสอบด้วยแบบทดสอบ และการสัมภาษณ์
2. การประเมินผลการปฏิบัติงานใช้การประเมินจากการสังเกต และใบบันทึกความคิดเห็นจากหัวหน้างาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ความพร้อมทางร่างกายและจิตใจ ได้แก่ ไม่หย่อนความสามารถในการขับรถ หรือ มีคุณสมบัติตามมาตรา 96, 102(3), 103(1) ตามพ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ศ.2522
2. สำรวจรอบรถ ได้แก่ เดินสำรวจด้านข้างโดยรอบ ก้มมองใต้ท้องรถ และดูพื้นที่บริเวณโดยรอบเพื่อความปลอดภัย
3. อุปกรณ์ในห้องคนขับ ได้แก่ อุปกรณ์ทุกชนิดที่ติดตั้งเพื่อการควบคุมบังคับรถ และสนับสนุนการขับขี่
4. อุปกรณ์ในห้องโดยสาร ได้แก่ อุปกรณ์ทุกชนิดที่ติดตั้งเพื่อให้บริการ และอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสาร
5. ความพร้อมใช้งาน ได้แก่ มีอยู่ ไม่ชำรุดเสียหาย และใช้งานได้ทันที ไม่บดบังทัศนวิสัย ไม่มีสิ่งกีดขวาง เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

ประเมินจากหลักฐานการปฏิบัติงาน เช่น ใบรับรองการตรวจสุขภาพร่างกายและสภาพจิตประจำปี จากสถาบันทางการแพทย์ และจากการสังเกตหน้างาน หรือการสาธิตการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 122

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ขับรถถูกกฎจราจรและความปลอดภัย

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

พนักงานขับรถทัวร์โดยสารระดับทักษะอาชีพเฉพาะทาง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้ที่สามารถขับรถถึงจุดหมายปลายทางได้อย่างปลอดภัย และปฏิบัติตามกฎจราจรได้อย่างถูกต้อง

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

พนักงานขับรถทัวร์โดยสาร

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

8331 Bus and Tram Drivers (ISCO-08)
8323 Bus and Tram Drivers (ISCO-88)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. พ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ศ.2522
2. พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522
3. กฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ.2554

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1221 ออกรถ	1.1 ออกรถได้อย่างนิ่มนวล	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการปฏิบัติงาน
1222 ขับรถถูกต้องตามวิธีการขับรถปลอดภัย	2.1 รู้วิธีและปฏิบัติการขับรถได้อย่างปลอดภัย	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการปฏิบัติงาน
1223 ปฏิบัติตามป้าย,เครื่องหมายจราจรหรือสัญญาณจราจร	3.1 รู้และปฏิบัติตามกฎหมายจราจรได้อย่างถูกต้อง	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน
1224 พฤติกรรมการขับรถ (สมาธิ อารมณ์ น้ำใจต่อเพื่อนร่วมทาง)	4.1 ไม่มีรายงานพฤติกรรมการขับขี่ที่เป็นอันตราย 4.2 ไม่มีรายงานเหตุวิวาทบนท้องถนน	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน
1225 หยุดรถที่ตำแหน่งที่กำหนดเพื่อรับและส่งผู้โดยสารได้อย่างปลอดภัย	5.1 หยุดรถที่ตำแหน่งที่กำหนดเพื่อรับและส่งผู้โดยสารได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการปฏิบัติงาน
1226 การใช้แผนที่และเครื่องนำทาง (ถ้ามี)	6.1 อ่านแผนที่ได้ 6.2 ใช้เครื่องนำทาง ช่วยในการเดินทางถึงที่หมายได้อย่างถูกต้อง	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ความสามารถในการขับขี่รถยนต์ได้อย่างปลอดภัย

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับกฎจราจร
2. ความรู้เกี่ยวกับป้ายจราจร
3. ความรู้เกี่ยวกับสัญญาณไฟจราจร
4. ความรู้เกี่ยวกับเส้นจราจร

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ใบบันทึกรายการจากการสังเกต
2. ใบบันทึกความคิดเห็นของหัวหน้างาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์
2. แบบทดสอบความรู้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินประเมินความรู้ โดยใช้การทดสอบด้วยแบบทดสอบ และการสัมภาษณ์
2. การประเมินผลการปฏิบัติงานใช้การประเมินจากการสังเกต และใบบันทึกความคิดเห็นจากหัวหน้างาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. นิ่มนวล ได้แก่ ไม่กระชาก เครื่องไม่ดับ
2. วิธีการขับรถปลอดภัย ได้แก่ ข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง ตามกฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2554
3. ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร ได้แก่ การไม่กระทำผิดตาม พ.ร.บ.การจราจรทางบก พ.ศ. 2522, พ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ศ.2522 และกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
4. พฤติกรรมการขับขี่ ได้แก่ การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมในขณะขับขี่
5. เหตุวิวาทบทท้องถนน ได้แก่ เป็นต้นเหตุแห่งการวิวาท หรือ ไม่พยายามหลีกเลี่ยงการวิวาท
6. หยุดรถ ได้แก่ จอดรถ, หยุดรถ, จอดพักรถ, จอดเพื่อรับ-ส่งผู้โดยสาร
7. แผนที่ ได้แก่ แผนที่เส้นทาง แผนที่ทางหลวง
8. เครื่องนำทาง ได้แก่ เครื่องนำทางสัญญาณดาวเทียม (GPS)

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

การสังเกตหน้างาน หรือ การสาธิตการปฏิบัติงาน และประวัติการกระทำผิดกฎจราจร

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 131

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ การจัดการอุบัติเหตุและแก้ไขปัญหาฉุกเฉิน

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

พนักงานขับรถทัวร์โดยสารระดับทักษะอาชีพเฉพาะทาง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้ที่สามารถจัดการในกรณีเกิดอุบัติเหตุและเหตุฉุกเฉินได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

พนักงานขับรถทัวร์โดยสาร

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

8331 Bus and Tram Drivers (ISCO-08)
8323 Bus and Tram Drivers (ISCO-88)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. พ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ศ.2522
2. พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522
3. กฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ.2554

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1311 แจ้งหน่วยที่เกี่ยวข้อง	1.1 แจ้งต้นสังกัดทันทีที่เกิดเหตุ 1.2 แจ้งประกันภัยทันทีที่เกิดเหตุ 1.3 แจ้งหน่วยกู้ชีพทันทีที่เกิดเหตุ	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
1312 ใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัย	2.1 ใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยได้อย่างถูกต้อง	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
1313 วางอุปกรณ์สัญญาณเตือนอุบัติเหตุ	3.1 วางอุปกรณ์สัญญาณเตือนในระยะที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนพอที่จะไม่เกิดอุบัติเหตุซ้ำ	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
1314 สำรวจความเสียหายของยานพาหนะและจำนวนผู้ประสบเหตุ	4.1 สำรวจความเสียหายของยานพาหนะและจำนวนผู้ประสบเหตุทันทีที่เกิดเหตุ	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
1315 เคลื่อนย้ายรถ (กรณีรถเสีย)	5.1 ดำเนินการเคลื่อนย้ายรถให้พ้นการกีดขวางการจราจรทันทีหากอยู่ในวิสัยที่สามารถกระทำได้	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ความสามารถในการติดต่อประสานงาน
2. ความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
3. ความสามารถในการดับเพลิงเบื้องต้น

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับช่องทางการติดต่อสื่อสาร
2. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉิน
3. ความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัย
4. ความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์สัญญาณเตือนอุบัติเหตุ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ใบบันทึกรายการจากการสังเกต
2. ใบบันทึกความคิดเห็นของหัวหน้างาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินประเมินความรู้ โดยใช้การทดสอบด้วยแบบทดสอบ และการสัมภาษณ์
2. การประเมินผลการปฏิบัติงานใช้การประเมินจากการสังเกต และใบบันทึกความคิดเห็นจากหัวหน้างาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ
ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การแจ้ง ได้แก่ การมีรายละเอียดเบอร์โทรศัพท์ หรือช่องทางการติดต่อสื่อสารอื่นๆ บันทึก ติดตั้งไว้ในที่ที่มองเห็นได้ง่าย และติดต่อไปยังช่องทางนั้น
2. ทันที ได้แก่ กระทำโดยทันทีในวิสัยที่สามารถกระทำได้โดยไม่ชักช้า
3. อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัย ได้แก่ ถังดับเพลิง
4. อุปกรณ์สัญญาณเตือนอุบัติเหตุ ได้แก่ กรวยยาง, ป้ายไฟ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

การสัมภาษณ์ หรือ การสาธิตการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 141

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ สื่อสารกับผู้โดยสาร

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

พนักงานขับรถทัวร์โดยสารระดับทักษะอาชีพเฉพาะทาง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้ที่สามารถสื่อสาร ให้ข้อมูลแก่ผู้โดยสารให้เข้าใจได้ถูกต้อง

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

พนักงานขับรถทัวร์โดยสาร

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

8331 Bus and Tram Drivers (ISCO-08)
8323 Bus and Tram Drivers (ISCO-88)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. พ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ศ.2522
2. พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522
3. กฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ.2554

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1411 แจ้งเตือนผู้โดยสาร	1.1 สื่อสารให้ผู้โดยสารเข้าใจได้อย่างสุภาพ	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ความสามารถในการสื่อสารให้เข้าใจได้อย่างสุภาพ
2. ความสามารถในการพูดอธิบาย

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้ในการสื่อสาร

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ใบบันทึกรายการจากการสังเกต
2. ใบบันทึกความคิดเห็นของหัวหน้างาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินประเมินความรู้ โดยใช้การทดสอบด้วยแบบสัมภาษณ์
2. การประเมินผลการปฏิบัติงานใช้การประเมินจากผลการสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆ หรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การสื่อสาร ได้แก่ การแจ้งเตือนสัมภาระ แจ้งเตือนนัดหมาย และแจ้งเตือนอื่นๆที่จำเป็นในการเดินทางอย่างปลอดภัย

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

การสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 143

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ การดูแลผู้โดยสาร

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

พนักงานขับรถทัวร์โดยสารระดับทักษะอาชีพเฉพาะทาง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้ที่สามารถควบคุมดูแลพฤติกรรม และช่วยเหลือผู้โดยสารให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีปลอดภัยในการเดินทางได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

พนักงานขับรถทัวร์โดยสาร

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

8331 Bus and Tram Drivers (ISCO-08)
8323 Bus and Tram Drivers (ISCO-88)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. พ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ศ.2522
2. พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522
3. กฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ.2554
4. กฎกระทรวงกำหนดความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยที่ผู้โดยสารต้องปฏิบัติในระหว่างการโดยสาร พ.ศ. 2557

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1431 ควบคุมพฤติกรรมผู้โดยสาร	1.1 ควบคุมให้ผู้โดยสารมีพฤติกรรมที่เป็นไปตามข้อกำหนดความปลอดภัย	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
1432 ช่วยเหลือผู้โดยสารที่พิการหรือมีความต้องการพิเศษ	2.1 ช่วยเหลือผู้พิการ หรือผู้มีความต้องการพิเศษตามที่ร้องขอ ตามวิสัยที่พึงกระทำได้	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ความสามารถในการสื่อสารให้เข้าใจ
2. ความสามารถในการช่วยเหลือผู้อื่น

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดความปลอดภัย
2. ความรู้เกี่ยวกับผู้พิการ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ใบบันทึกรายการจากการสังเกต
2. ใบบันทึกความคิดเห็นของหัวหน้างาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์
2. แบบทดสอบความรู้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินประเมินความรู้ โดยใช้การทดสอบด้วยแบบทดสอบ และการสัมภาษณ์
2. การประเมินผลการปฏิบัติงานใช้การประเมินจากการสังเกต และใบบันทึกความคิดเห็นจากหัวหน้างาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ข้อกำหนดความปลอดภัย ได้แก่ ข้อกำหนดตามกฎกระทรวงกำหนดความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยที่ผู้โดยสารต้องปฏิบัติในระหว่างการโดยสาร พ.ศ. 2557
2. ผู้พิการ ได้แก่ ผู้พิการทั้งที่ได้ขึ้นทะเบียนคนพิการแล้ว และผู้ที่มีความพิการแม้ไม่ได้ขึ้นทะเบียนคนพิการ
3. ผู้มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ ผู้ต้องการความช่วยเหลือพิเศษกว่าผู้โดยสารปกติ เช่น เด็ก คนชรา สตรีมีครรภ์ เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

การสัมภาษณ์ หรือ การสาธิตการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 144

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ การจัดการสัมภาระ (กรณีไม่มีเด็กประจำรถ)

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

พนักงานขับรถทัวร์โดยสารระดับทักษะอาชีพเฉพาะทาง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้ที่สามารถจัดการสัมภาระให้การเดินทางมีความปลอดภัยได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

พนักงานขับรถทัวร์โดยสาร

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

8331 Bus and Tram Drivers (ISCO-08)
8323 Bus and Tram Drivers (ISCO-88)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. กฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ.2554

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
1441 ช่วยเหลือผู้โดยสารยกสัมภาระ	1.1 ช่วยเหลือผู้โดยสารยกสัมภาระให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย	การสัมภาษณ์ การประเมินด้วยบุคคลที่ 3
1442 การจัดเรียงสัมภาระ และตรวจนับจำนวนสัมภาระ	2.1 จัดเรียงและตรวจนับสัมภาระได้อย่างเรียบร้อย	การสัมภาษณ์ การประเมินด้วยบุคคลที่ 3
1443 การนำส่งคืนสัมภาระที่ลืมทิ้งไว้	3.1 ส่งคืนสัมภาระทันทีที่ตรวจพบ	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ความสามารถในการจัดเรียงสัมภาระ
2. ความสามารถในการตรวจนับ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับคณิตศาสตร์พื้นฐาน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ใบบันทึกรายการจากการสังเกต
2. ใบบันทึกความคิดเห็นของหัวหน้างาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แบบสัมภาษณ์
2. แบบทดสอบความรู้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินประเมินความรู้ โดยใช้การทดสอบด้วยแบบทดสอบ และการสัมภาษณ์
2. การประเมินผลการปฏิบัติงานใช้การประเมินจากการสังเกต และใบบันทึกความคิดเห็นจากหัวหน้างาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. สัมภาระได้แก่ กระเป๋า และหรือสิ่งของของผู้โดยสาร อย่างเรียบร้อย ได้แก่ จำนวนครบถ้วนถูกต้อง เป็นระเบียบการส่งคืนสัมภาระ ได้แก่ การส่งต่อแจ้งหน่วยงานต้นสังกัด ประสานเพื่อนำส่งคืน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

การสัมภาษณ์ หรือ การสาธิตการปฏิบัติงาน และการใช้ผู้เชี่ยวชาญประเมินร่วม